

SVERIGE

Kongl. maj:ts nådiga Förordning, Om
Wisze delar rörande Wexel-Handeln.
Gifwen Stockholms Slott den 12
december 1798.

[1798]

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Kongl. Maj:ts
Mädiga
F o r d r i n g,

Om

Wise delar rörande Wexel-Handeln.

Gifwen Stockholms Slott den 12 December 1798.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

SEDERHOLM, Tryckt i Kongl. Tryckeriet.

1840

1840

1840

1840

1840

1840

1840

WST GUSTAF ADOLPH

med Guds Nåde Sweriges,
Götthes och Wendes Konung ꝛ. ꝛ. ꝛ.
Ursvinge til Dannemark och Norrige,
Hertig til Schleswig Hollstein ꝛ. ꝛ.
Ehre weterligit: At som Wi förmunnit, det de
sbrut, rbrande Wexelhandeln, utkomne Författning-
gar icke varit tillräckelige til sbrerommande af
missbruk, som uti berbrde handel tid efter annan
sig insmygt; Så hafwe Wi, af Nädig omwård-
nad för Wäre trogne Undersätares bästa, i Näd-
der för godt funnit, at låta öfwerse hwad hittills
i detta ämne stadgadt blifwit, samt, til winnan-
de af mera ordning i sådan handel, följande Wår
Nädiga Förordning utfärda:

1. §.

Wexelgiffware ware skyldig, at både å Prima och de öf-
rige Wexelbrefwen, samt å Sola Wexel och i ferskildre
Quittencet, då sådan Wexel giffwes, tydeligen utskita den
Cours, hwarefter Wexeln blifwit fluren at betalas antin-
gen i Swenska Specie Riksdalrar, eller Riksens Ständers
Riksgälds, Contours Credit-Sedlar. Finnes sådant wara
utav akt låtit, ware då Wexelgiffwaren til böter, en otton-
dedel af Wexelns innehåll, förfallen.

A 2

Ru

Nu kan Wexel blifwa från annan ort öfwerfänd af försäljas, då Skal Wexelgiffwarens Ombud, eller Endoffent-ten, som försälgningen beskriver, ej allenast i akt taga hwad om anteknandet af Cours här ofwan stadgadt är, utan ock derjemte utfätta tiden och orten, när och hwarest försälgnin-gen skedd. I annat fall kommer han liksåledes at böta ottandedelen af Wexels innehåll.

2. S.

Secunda Wexelbref skal alltid för Quito-bref å erlagd betalning för samma Wexel uti Tinehamwarens hand gäl-la; och må dertföre Wexelgiffwaren ej Secunda-brefwet förr aflemna, än betalningen erläggas. Är Sola Wexel giffwen, eller har ej Secunda-bref åtfölgt et ifrån annor ort til för-sälgning ankommit Wexel-bref; så åligger det Wexelgiffwa-ren och Försäljaren at låta Wexeltagaren undfå serstildt Quito bref, då han det erhållne Wexelbrefwet betalar.

3. S.

Alla Wexelbeting skola, såsom i Förordningen af den 13 Augusti 1766 redan stadgadt är, i alla de Städer, som Wexelörelse äga, samt hwarest Börser inrättade äro och Måkla e brukas. å öpen Börs och å wiff Börs tima, som bör hållas ifrån flockan et til tu på dagen i Stockholm, och i de öfrige Städerne den tid, som Magistraten, sedan de Handlande blifwit hörde, efter ortens omständigheter bör utfätta genom edsworne Måklare stas, hwilket jem-wäl med Wexlar, som til försälgning från andre Jurites, eller ock Urites orter ankomma, i akt tagas skal.

Warder Wexel utan Måklares biträde stuten, böte dertföre, så Wexelgiffware, som Wexeltagare, hwär för sig Trehundrade Tretio-re Ritsdaler Sexton Skillingar; är Wexel kommen i tredje mans hand, wär Wexelrätten honom förbe-

förbehållen. Tilliggande det i öfrigt Måtlare, at under eds-
plikt, quartaliter til Wårt och Rikets Commerce-Collegium
inlemna generelle Sammandrag af hvad från den ena ti-
den til den andra blifwer trasseradt på Hamburg, Amster-
dam, London och andre orter, samt desutan, när och så
ofta det af benämdte Collegio erfordras, slite underrättelser
urgifwa, dock utan at derigenom någons enskildte handels-
rörelse, som hemlig hållas bör, röja eller uppenbara.

4. §.

Måtlare åligger, at öfwer werelshut så Werelgifwaren
som Wereltagaren Slutsedel meddela, och det inran flockan
fyra på eftermiddagen, den samma dag då han Werelsh
slutat. Denna Slutsedel skal följande omständigheter inne-
hålla: 1:o Tiden och orten, när och hwarest den skrives.
2:o Werelgifwarens och Wereltagarens namn, och bör, om
Wexlar, från andre orter ankomme, försälde blifwit, äfwen
Försäljarens namn införas. 3:o Samman, som efter Werelsh
brevet gäldas bör. 4:o Huruledes betalningen i Swens-
ka Specie Ritsdalrar, eller Ritsgälds-Contoires Credit-
Sedlar, erläggas skal, samt den Cours derwid öfwerens-
kommen är: Och 5:o Måtlarens egenhändigga underskrift
med fulla namnet: hwarförutan, i den händelse Werelgif-
waren serstki de förbehåll om Werelshs affändande gjort, äf-
wen detta förbehåll bör uti Slutsedeln anmärkas och in-
tagas.

5. §.

När Måtlare en Werelsh anstättande anlitas, åligger
det honom, at a post medan Börs-timan påstår, för den,
som Werelsh öfundat, urgifwa så wäl Werelgifwarens
namn, som werelshpriset: har den, som Werelsh begärt, ei nå-
got derwid at påminna, då är det et rittigt slut, som sedan

icke utan båges samtycke kan ändras och uphåswas: men om Mäklaren sedermera på Slutsedeln uptager et annat förhållande, än afsladt warit, och Köparen Slutsedeln ej godkänna wil, ware då densamme ogill och Mäklaren skuldig, at annan god Wexel å samma summa efter det afslatte priset til nästa postdag åt Remittenten förskaffa, om han det åskundar och fordrar.

6. §.

I Stockholm skal Börs-timan för Wexel-slut genom ringning med flocka tillkänna gifwas, så wäl flockan et då den börjar, som flockan tu då den slutar, och bör på lika sätt i de öfrige Städer, som Wexelwexelse äga, samt hwarest Börser inrättade äro och Mäklare brukas, förhållas wid början och slutet af den Börs-tima, som Magistraten enligt 3. §. bestämmer.

7. §.

Skulle Mäklare å annan tid, än råtter Börs-tima, med wexelslut sig befatta, böte då han för sli förbrutelse hela beloppet af de således olagligen gjorde wexelslut, och miste syftan, utan hopp at densamma någonsin återfå. Lag samma ware om Mäklare låter ställa Wexelbref til sig sielf eller något diktadt namn, eller någon annan, än den rätta Remittenten, af hwilken eller för hwars räkning han anmodad blifwit at Wexel anskaffa: Wexelrätten i desse fall dock bibehållen, derest Wexelbref kommit i tredje mans hand.

8. §.

Wexelgiffware skal hafwa det betingade Wexelbrefwet så tidigt färdigt, at Wexeltagaren må kunna detsamma flockan för eftermiddagen, samma dag wexelslutet sedt, hos
Wexel-

Wexelgifwaren afhenta. Hafwer Wexeltagaren då ej penningar med sig at Wexelbrefwet betala, ankommer det på Wexelgifwaren, om han Wexelbrefwet aflemna wil eller icke. Låter Wexelgifwaren Wexelbrefwet utan betalning aflemnas, innehålle då Secunda-brefwet eller det serkilöte Quittobrefwet tills Wexelbrefwet gäldes. Söke dock, om han emot Wexeltagaren wexelrätt äga wil, betalningen så tidigt, som i 1748 års Wexel-Statgas 3. Art. 1. §. föreskrifwit är.

9. §.

Mäklares åtgärd wid Wexelhandel skal endast och allenast til Wexelslutet sig sträcka; hwarföre det och Mäklare förbudet wara skal, at med Wexelbrefs afhentande hos Wexelgifwaren, eller Wexelbrefs betalning, eller någon liquide och Millräkning emellan Wexelgifware och Wexeltagare, uti och för Wexelhandeln, af hwad bestaffenhet samma liquide wara må, sig befatta. Bynter Mäklare här emot, böte dershöre hela innehållet af den Wexel, hwarmed han i berörde mätto således förbuden befattning tagit, och miste sysslan. Wid lika böter samt förlust af sysslan warer det Mäklare jemwål förbudet, at i egenkap af Sysso-man för frånwarande, eller på andra orter wistande personer, emottaga Wexlar til försälgning, eller om Wexlars uphandlande besörja. Finnes det at Wexelgifware eller Wexeltagare tillitat Mäklare at Wexelbref afhenta, eller betalningen dershöre upbåra eller aflemna, eller i någor mätto derom liquidera; böte, så Wexelgifware, som Wexeltagare, när de et sådant Mäklarens olaga biträde nyttjat, hwar för sig Wexelns innehåll.

10. §.

Wexelgifware, Wexelförsäljare och Wexeltagare må om wexel-slut hålla sig til hwilken Mäklare de som helst derutinnan

tinnau tillita willa; dock skal Måklare emellan den ordning
hallas, at en af dem för hwarje månad hafwer nyckeln til
Måklare:Contoiret om hand, hwarå Förteckning quartali-
ter til Commerce-Collegium ingifwas bör. Och skal, när
Wexel-timens slut genom ringning kungöres, så den af
Måklarne, som Huswudman är och styrelsen för måna-
den innehafwer, som alle de öfrige, utan drösmål å
Måklare:Contoiret sin instinna då hwar och en af dem, som
emot Wexel-timens slut kan hafwa någon Wexel slutit, ge-
nast bör Coursen uti Måklare: Boken antekna: hwarefter
och sedan så skedt, Huswudmannen genom en lineas updra-
gande under de för dagen gjorde noteringar, utmärka bör,
det någre widare tilläggningar då mera för den dagen icke
rum äga, och sådant med sin tillita teknade under skrift besanna,
samt Måklare Boken derefter under läs och nyckel förwara.
Sinnes Måklare-Huswudman hafwa åsidosatt des i förberde-
de mätto åliggande skyldighet; böte Ethundrade Sextiosex
Riksdaler Tretiotwå Skill., och miste äfwen syflan, om
förbristelsen är af swårare beskaffenhet. Beträdes Måklare
at hafwa Cours orätt i Måklare: Boken anteknat, eller til
Tidningarne och Allmänhetens kunskap upgifwit, hwilken
upgift allena bör ske af Coursen på köpte och sålde Wex-
lar; böte Trehundrade Tretiotre Riksdaler Sexton Skill.

II. §.

Rådhusw-Rätt ware behörig Domstol at uptaga och
afdoma de mål, som angå Måklares sel och förseefer i
tjensten: och bör Stads-Fiscalen å Embetes wagnar derut-
innan talan föra, samt när slika mål förekomma, derom
inberätta til Advocat-Fiscalen uti Commerce-Collegio:
ågande bemalte Advocat-Fiscal rättighet at undersökningen
bewista, såsom det jemwål hans skyldighet är, at målet el-
jest med upmärksamhet följa.

Öfwer

Sfwer Rådhusw. Rätts Utslag, som wäl efter anslag til Barterne utgifwas bör, men tillifa skal Commerce-Collegium underställas, äga så Actor som den Tiltalade, at beswär uti samma Collegio anföra inom en månad i Sverige och två månader i Finland, ifrån Utslaget datum, den dagen oräknad, då Utslaget föll, och hwarje månad til tretio dagar räknad: då och den, som til böter såld blifwit, bör bifoga Löstes-skrift af två wedehäftige mån, som en för hälle och hälle för en för böterne borga: äliggande det Rådhusw. Rätten wid answar, at inom förenämde tid sit gifne Utslag insända til Commerce-Collegium, som, sedan beswårs-tiden til ända gått, ehwad beswär anförde äro eller icke, samt utan at Handlingarne til widare communication utställa, der ej synnerliga omständigheter der til föränleda skulle, målet och Rådhusw. Rätts Utslag öfwerfer och pröfwar, samt deröfwer, Lag och bestaffenheten likmäßigt, sit utlåtande skyndefammeligen meddelar.

12. S.

Som det icke annorlunda än för ocker anses kan, at, utan behof, uphandla Werel-bref, i affigt at det samma til högre pris försälja, samt at, genom lik återförsälning, höja Cours; Alltså och til förekommande af et så skadeligt misshbruk, warder härigenom förordnad, at den, som Werel-bref här i Riket köpt och det åter til här i Riket wistande man försälja wil, skal orwillkorligen och wid böter, som 3. S. utsätter, oaktadt Wereln förut genom Mäklare slutet är, låta försälningen genom Mäklare verkställa, samt ej äga at derföre högre betalning fordra och taga, än den, som på Wereln antecknad och förut erlagd blifwit. Och kommer den, som beträdes at här emot hafwa brutit, och wid återförsälning af et Werel-bref, derföre högre betalning, än nu sagdt är, sagit, at för sådant olaga förhållande Werelns hela innehåll böta.

B

13. S.

När Accepterad Werel, skäld at betalas i fremmande mynt, icke på förfalldagen förteedd warder, äger Innehafwaren ej rätt at sedermera fordra valutan af Godfännaren efter annan Cours, än den wid förfallotiden gängbara: men om Coursen fallit, bör Werel Innehafwaren sig åtnöja med hvad priset eller Coursen är den dag, då han sig om betalningens erhållande anmäler.

Då et Werel-bref med protest tillbaka kommer, antingen det icke blifwit antagit eller betaldt, skal, såsom XI. Art. 1. §. i Werel-Stadgan af den 21 Januarii 1748 förklarar, slikt återwerel betalas efter den Werel-Cours, som dertfore erlades då Werel-brefwet utgafs, i fall den sedermera fallit: men om Werel-Coursen sedermera stigit, bör samma Werel-bref betalas efter Coursens förhållande den dag betalningen dertfore erlægges.

Rådhusfrou, Rätt åligaer, at, när som helst fråga om Werel derstädes förekommer, lemna wederbörande Actor derom underrättelse, som, fast ej någon angifware finnes, bör begära at undersökas må: om Werel-bref genom Mäklare slutadt är, samt om Werel-tagare, som här i Riket Werel-bref köpt och på här i Riket wistande man öfwerlätit, och således upköpt Werel-bref åter försält, dertfore högre betalning tagit, än han sjelf gifwit, eller ock sådan åter-försäljning utan Mäklares biträde gjort: Och skal Actor derwid skyndsamt lägga den hand, som lagligen wederbör: Dock må slika mål ej i någor måtto sielkwa frågan om Werel-brefs betalning uppehålla, utan serkskildt handteras och pröfwas.
Stulle

Skulle åter Käranden, i fråga om Werelns betalning, icke hos Rådskurw-Rätte sig anmäla, utan antingen wid annan Domstol, derunder Swaranden lyda kan, eller ock hos Executoren sin man för betalningen söka; då skal för sådana delar af målet Domstolen eller Executoren litakedes lemna wederbörande Actor deraf del, til den laga åtgärd, som målets beskaffenhet fördrar: dock må anmärkingar å förbrytelse i oswanberörde omständigheter ej rum åga, när derå icke inom tu år, sedan Werel-slutet gjordt är, åtal skedd.

16. S.

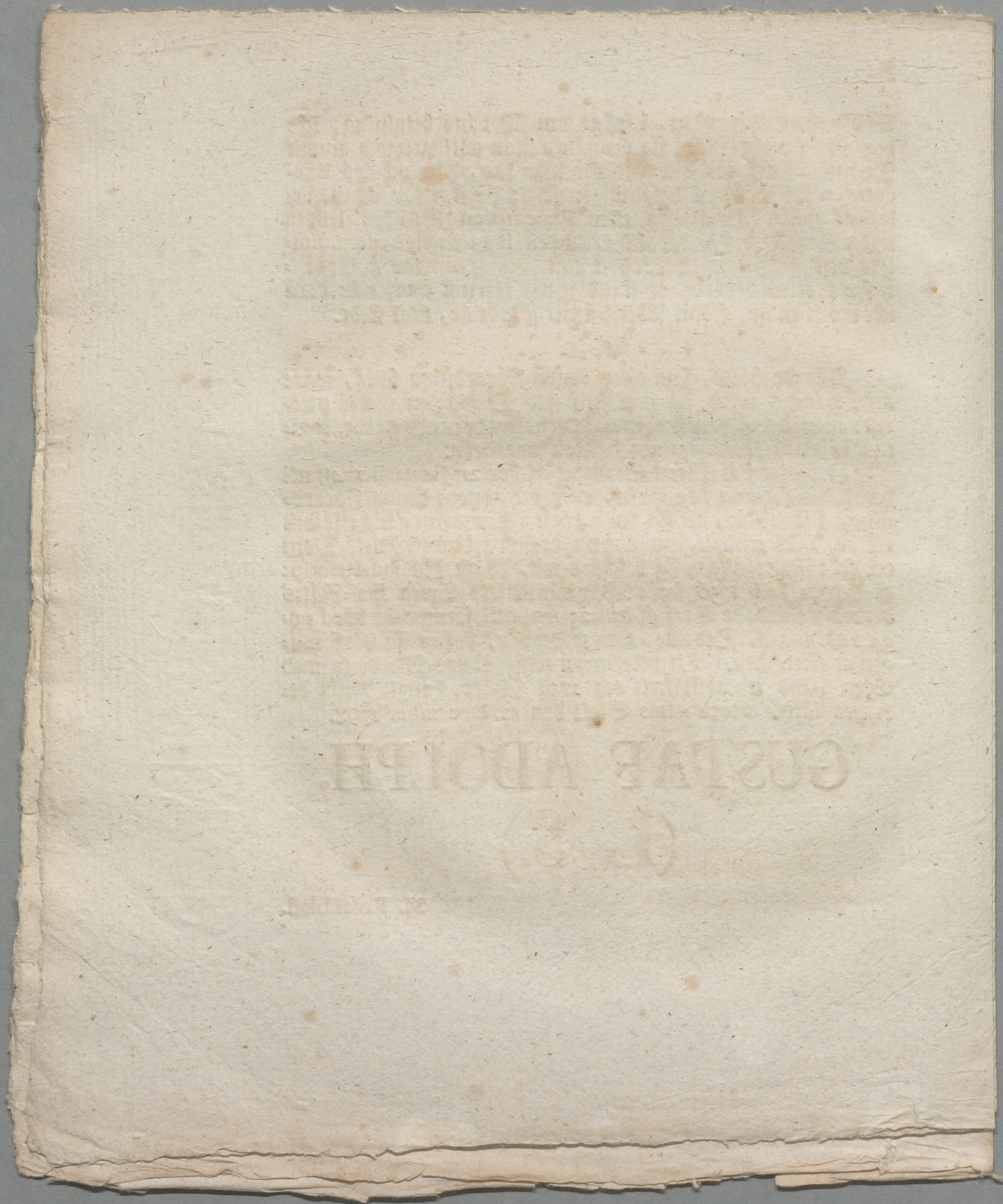
Alla de böter, som efter denna Förordning falla, ware analfwarens ensak, då han sjelf wid Domstolen målet utför: men, derest han derom anlitar wederbörande Actor, komma de af af böterne niuta hälften hwardera.

I öfrigt skal Werel-Stadgan af den 21 Januarii 1748 uti hwad den samma icke förut, eller ock genom denna Förordning, ändrad är, til sin fulla kraft och werkan gälla: såsom ock då, i Werel-mål, den Tappande öfwer Under-Rätts Dom och fel i Rättegången sig beswara wil, Wårt Nådiga Rescript af den 21 Julii 1756 samt Wår och Rätets Swea Hof-Rätts derom utfärdade Bref af den 25 Augusti samma år böra nogga i akt tagas. Det alle, som wederbör, hafwe sig hörsamliga gen at efterrätta. Til yttermera wiho hafwe Wi detta med Egen hand underskrifwit och med Wårt Kongl. Sigill bekräfta låtit. Stockholms Slott den 12 December 1798.

GUSTAF ADOLPH.

(L. S.)

M. Rosenblad.

www.books2ebooks.eu